



Datum
2018-11-21
Vår referens
Natalie Glotz Stade
Stadsjurist

Tjänsteskrivelse

Remiss från Justitiedepartementet - Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism (SOU 2018:65) STK-2018-924

Sammanfattning

Utredningen om informationsutbyte vid samverkan mot terrorism lämnar ett antal ändringsförslag, bland annat avseende offentlighets- och sekretesslagen, som ska underlätta dels för Polismyndigheten att lämna uppgifter till kommunal socialtjänst, dels för socialtjänsten att lämna uppgifter till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Slutligen föreslås en uppgiftsskyldighet för Transportstyrelsen i förhållande till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen vad avser trängselskatteuppgifter om passager. Kommunstyrelsen föreslås att tillstyrka förslagen och sända yttrandet enligt bilaga som Malmö stads remissvar till Regeringskansliet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens tillstyrker författningsförslagen i utredningen ”Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism” och sänder stadskontorets förslag till yttrande till Regeringskansliet.

Beslutsunderlag

- Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism (SOU 2018:65)
- Remiss från Justitiedepartementet - Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism (SOU 2018:65)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 181026 §395 med Särskilt yttrande (V)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 181126 Remissvar Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism
- Förslag till yttrande Remissvar Informationsutbyte vid samverkan mit terrorism

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-11-26
Kommunstyrelsen 2018-12-05

Beslutet skickas till

Regeringskansliet

Förvaltningsavdelningen

Ärendet

Förevarande utredning har haft i uppdrag att lämna förslag till förändringar i regelverket om sekretess och informationsutbyte för bland annat Polismyndigheten och socialtjänsten i arbetet med att motverka terrorism. Utredningen föreslår (1) en lagändring för att underlätta för Polismyndigheten att lämna uppgifter till kommunala myndigheter inom socialtjänsten, (2) ett antal lagändringar som ska förenkla lämnandet av information från socialtjänsten till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, och (3) en ny bestämmelse om uppgiftsskyldighet för Transportstyrelsen i förhållande till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen i förordningen om vägregister (2001:650) avseende uppgift om passager. Bortsett från förslaget att göra ett tillägg i förordningen om vägregister handlar förslagen om tillägg och ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

(1) Förslag om vidgad möjlighet att lämna uppgifter från polismyndighet till kommunal socialtjänst.

Det föreslås en bestämmelse som möjliggör uppgiftslämnande som inom ramen för det förebyggande arbetet mot terrorism sker från Polismyndighet till kommunal myndighet inom socialtjänsten som kan antas behöva uppgiften i sin verksamhet om det med hänsyn till omständigheterna inte är olämpligt att uppgiften lämnas ut. Därmed kommer Polismyndigheten att kunna lämna uppgifter om vuxnas kopplingar till våldsbejakande extremism och terrorism till kommunal socialtjänst så att socialtjänsten kan erbjuda hjälp och stöd till individer samt arbeta uppsökande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i yttrande till kommunstyrelsen angivit bland annat följande. Nämnden är tveksam till om ett utlämnande från Polismyndigheten av uppgifter om enskilda vuxna personer skulle innebära fördelar för socialtjänsten. Detta mot bakgrund av att de insatser som kan erbjudas bygger på frivillighet i deltagandet. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser inga skäl till att få ta del av information eller uppgifter om enskilda som förvaltningen inte har förutsättningar att agera utifrån. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att den lagstadgade uppgiftsskyldigheten avseende barn som misstänks fara illa ska kunna ge skydd och stöd. Det kan också behövas andra typer av åtgärder för att motverka att barn och unga påverkas och själv radikaliserar. Nämndens bedömning är att det finns en risk för att denna typ av information inte alltid delas med socialtjänsten idag.

Stadskontorets bedömning

Det föreslås att kommunstyrelsen inte ställer sig tveksam till förslag till aktuell bestämmelse. Kommunstyrelsen föreslås välkomna förslaget utifrån socialtjänstens behov av information från Polismyndigheten för att kunna uppsöka och erbjuda utpekade individer relevant stöd och hjälp, även om själva genomförandet av insatser för vuxna bygger på frivillighet. I bestämmelsen är även ett behovsrequisit inbyggt, vilket innebär att information som socialtjänsten inte behöver heller inte får lämnas. Vad socialtjänsten behöver i dessa avseenden klargörs – vilket redan sker i dagsläget – inom ramen för olika former av samverkansmöten.

(2) Förslag om vidgad möjlighet för socialtjänsten att lämna uppgifter till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

Vidare föreslås några sekretessbrytande bestämmelser som är tänkta att underlätta för socialtjänsten att kunna lämna uppgifter till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, nämligen i fråga om misstankar om begångna brott enligt den så kallade rekryteringslagen (2010:299) och finansieringslagen (2002:444) samt även i fråga om begången förberedelse och stämpling till terroristbrott enligt terroristbrottslagen (2003:148). I utredningen föreslås även att den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 18 a § OSL utvidgas till att, förutom att gälla i förhållande till Polismyndigheten, även gälla i förhållande till Säkerhetspolisen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i yttrande till kommunstyrelsen angivit bland annat följande. Nämnden delar utredningens uppfattning om att denna lagändring skulle innebära ett godtagbart intrång i den personliga integriteten, men vill särskilt anföra att det är av stor vikt att detta intrång inte görs större än nödvändigt. Nämnden framhåller att det kan vara svårt för medarbetare inom socialtjänsten att avgöra vad som kan räknas som misstanke om brott med anknytning till de utpekade lagarna. Nämnden är tveksam till om det är möjligt för medarbetare i socialtjänsten att göra denna bedömning utan stöd av andra myndigheters kompetens. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser inga egentliga hinder för ett genomförande av förslaget om att 10 kap. 18 a § OSL utvidgas så att en uppgift om en som inte fyllt 21 år kan lämnas ut från en myndighet inom socialtjänsten även till Säkerhetspolisen i brottsförebyggande syfte.

Stadskontorets bedömning

Det föreslås att kommunstyrelsen inte har något att invända mot de föreslagna bestämmelserna hänförliga till rekryteringslagen, finansieringslagen och terroristbrottslagen. Förslagen är väl avvägda och ligger i linje med socialtjänstens behov i fråga om vidgat uppgiftslämnande till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen inom ramen för det förebyggande arbetet mot terrorism och i syfte att skydda och hjälpa de människor som redan dragits in i eller håller på att dras in i denna typ av ytterst allvarlig brottslighet knuten till terrorism.

Vad gäller att den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 18 a § OSL föreslås utvidgas till att, förutom att gälla i förhållande till Polismyndigheten, även gälla i förhållande till Säkerhetspolisen är förslaget nödvändigt och logiskt mot bakgrund av det nära samarbetet mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen och dessa myndigheternas arbetsformer.

3) Ny uppgiftsskyldighet för Transportstyrelsen

Slutligen ges ett förslag till bestämmelse i form av en sekretessbrytande uppgiftsskyldighet i förordningen om vägtrafikregister, som innebär att Transportstyrelsen på begäran skyndsamt ska lämna trängselskatteuppgifter avseende passager till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen om uppgifterna i ett brådskande fall behövs där för att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra brott enligt terroristbrottslagen.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret har varken invändningar eller synpunkter i fråga om det förslaget.

Sammanfattningsvis föreslås att kommunstyrelsen tillstyrker författningsförslagen i den aktuella utredningen.

Ansvariga

Tomas Barring Chefsjurist

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör